

FESTA

LLETRA A N'EN FRANCÍS ⁽¹⁾

*En ocasió de la lectura d'un
assaig literari d'aquest.*

Si baluceja encar ta poesia
es que les lleis nobles de l'harmonia
sempre han volgut la pura iniciació.
L'erm de garriga no té l'abundor
d'aquells horts de Sant Jaume ont l'hortolà
va s'alanyant per fels fructificar;
mes si un bon fill, armat de bona aixada,
vé i glevagira un troç de la clotada,
de penya dura ne treu un somris
i'l desert trist s'ha tornat paradís..

I aquest obrer, no'l series, Francís?
Del bugallà, vulguis esser l'abella!
Vina i feineja amb la colla novella
i te darem, sota l'olin en flô,
el raig mes clar que raigi del porró!

J. SEBASTIÀ PONS.

(1) De la *Revue Catalane* de Perpinyà, que ha publicat aquesta poesia inèdita, junt amb unes frases d'homenatge al seu autor En J. Sebastià Pons qui's troba actualment presoner de guerra a Alemanya.

CRÓNICA QUINZENAL

ILUSIONS D'UN DIA

No ha faltat aquest any tampoc la nevada. Ha sigut la nota original i simpàtica en els dies botxornosos i horribles que hem tingut de sofrir aquest hivern.

I encara no pogürem sentir la satisfacció de la sorpresa, al aixecar-nos a mig matí i obrir els porticons perquè no arribà la neu als nostres balcons i terrats, posant esplendídament la seva catifa de blancura inmaculada.

No ens la mereixem els ciutadans. La nostre congestió, i el nostre inefable esperit de contaminats està fet al sopor del cine i a les dolces carícies del escalfa panxes.

Tan bè que hauria anat tot un dia de solitud a casa, darrera els vidres del balcó, tot contemplant els borrallons congelats amotllant figures i retauls de pesebre an el jardí, mentres amb la taça del thé fumejant i la pitillera plena, té sorpren la bona amiga, l'encantadora gentil, fullejant unes proses delicioses d'en Gabriel Miró o unes cançons perverses d'Henri Fursy...

Aquest any la nevada es quedà lluny, a la montanya veina. Vallvidrera, com sempre, acullí als fotògrafs i a tots els curiosos incipients, força extranyats, del espectacle típic, vell i nou a la vegada. A càr Rectoret, i a cal Baldiró, anaren arriuant a colles; i com si fossin als Alps se miraven amb aire de victòria insospirada i contemplant olímpicament la ciutat amb els gemelos, s'esbravaven furiosament amb la butifarra de pagès i el clàsic vi de trenta.

Els seus germans, els altres fills del senyor Esteve, més neurastènic i afeminats, a la mateixa hora sortien dels music-halls del bras de les caridats.

En Xenius feia desgregacions al costat d'un gran baròmetre.

Carnaval, la farsa funambulesca dels nostres pecats, la més emblemàtica de les nostres disbauxes i peroracions.

Aquestes diades porten el pànic més gros a les famílies, que veuen burlada la seva vigilància i autoritat.

Tots som Pierrots, i Arlequins, i Colombines, i una nit sí, i una altre també, ens escapem cap als balls de promisió amb la santa deria d'una aventura galan que lo'ns porti gaires conseqüències.

El xampany no el fem anar a dojo perquè'ns recordem d'allò de les subsistències, però les promeses i els paranyens ens obliguen a ser magnats i pròdics, mal siga no més que per a rumbejar de donjoaneses i *curridus*.

Ja ho sabem que les pentinadores, i les modistes, i totes les pecaminoses aixelebrades de taller, amb alguna que altre minyona de servei fan lo mateix, i es proposen idèntiques llicències i procurèn enganyar nos amb les mateixes armes. La seva màscara ho comporta tot, i la nostra petulància d'empedernits conquistadors les enquimera i apasiona. Tot plegat, una excusa per a divertir-se baratet, per a sortir-se de la rutina i passar-se unes hores alegrement amb la més original de les disbauxes.

Caigudes?... fatalitats?... Naturalment que sí; i de diverses maneres. Els idills son mefistofèlics; i el palc, i el reservat, i els rodaments de cap de darrera hora, contorben a uns i altres i deixen consignades les més rotundes de les interrogacions, sense que hi hagi cap culpa per part de les Celestines.

Però, la propia experiència, la propia lliçó, fa perdurar en l'ànim de molts i de moltes, aquella íntima sensació de deliri i ambrosia que fa delirinos a tothora per la magnificència d'un petó tur-

bulent, l'encant d'una dòna formosa, o l'atractiu d'una aventura inesperada...

Tu, Carme, Adelina, Margot, Lulú, Encarna, i tantes d'altres semi-burgesetes d'avui, que heu vestit els habillaments llampants dels picarols i la gatzara, i que a una nit de Carnaval deuen tota la vostra trajectòria opulenta, mai més no aixecareu la vostra copa de xampany en nits semblants, amb tanta gràcia, amb tant d'esprit, i amb tanta d'alegria, com en aquells temps en que la vostra joventut i la nostra, ens feia fruir de la més dolça i ubèrrima de les llibertats, del platxerí més confortador i pasional.

Aquell recort segueix embadalint les hores del nostre viure.

Totes sou lluny, i en tals nits com les d'ara, vos tenim ben a la vora. Les flors resseques, la mítena perfumada, la xinella de satí, son excelents trofeus de glòria que mai més s'apartaran del nostre relicari íntim, de la nostre selecció de quimèriques voluptats.

L'encís del Carnaval reviu de diferents maneres. La *Juventut Daurada* qu'ens descrigué i Apelles Mestres tots l'hem pasada una vegada, i ens torna sovint al paladar, i ens ilusiona amb idèntica veemència.

Are, tot somrient amb una mica d'ironia, son altres goigs, i altres plaers, i altres benaurançes les que convulsionen la nostre vida.

Si una escapada fem als balls de Carnaval, ens trovem fora de lloc, no sabem divertir-nos, i ademés, ens traiciona descobrint nos la minyona.

¿Son els anys? Innegablement. El Carnaval, tot desordre, bullicí i extremitacions, no més es concebible en la desinvolta Joventut.

Carme, Adelina, Margot, Lulú, Encarna; si aquestes nits vos veig i porteu tenyits els primers cabells blancs, recordant les amoroses mentides d'allavors, encara vos estimaré una mica, mica.

ABEL ARDIT.

Clarors d'alba

Elogi d'un infant.

Sent un pomet xamós d'aroma magna
floreixen en son front els llirs més bells,
el roig clavell sempre en les galtes sagna
i l'or de l'alba'l prenen els cabells
i dins l'esguart hi nia l'esperança
i'l goig d'un jorn en plena quietut,
deixen els mots la placida frissant,
de veure ben florida excelsitut.

I encar que té sos jocs indefinibles
fan presentir grans jorns de claretat
i son posat i gest inemudibles
tenen l'encís del món quan es nevat.

Es el cantic sublim de la bellesa
on palpita la sacra inspiració,
es on riu i alateja la puresa
en subtil i continua vibració.

Es el calzer de flor que al matí esclata
gronxolant la rosada al bès del sol,
es el psalm cisellat de la cascata
i'l rim aurigemat del rossinyol.

Es sa força que minva la tempesta
i neteja la blava immensitat,
es l'arc-iris el riure de sa testa
que ompla la llar de pau i de bondat.

MOSSÈN PERE VERDAGUER.

El senyor Quim enterra el Carnestoltes

A casa el senyor Quim sont aixís; la santa Tradició es el lema, el nord i la guia de totes les seves expansions. Es diverteixen puntualment en les dates que marca el calendari. Ni'ls faria profit divertir-se; millor dit no's sabrien divertir fora dels dies marcats, que savia i previsorament senyalen, com els articles d'un reglament, el lloc i la manera de expansionar-se.

Aixís, veuen el *Tenorio* i mengen castanyes i panallets per Tots Sants; turrans, pessebre i Pastorets per Nadal; crema per Sant Josep, Tres toms i tortell per Sant Antoni; professó i carametlos per Corpus; fontada i anyell per Pascua, etc. La Naturalesa es savia però el Calendari ho es més encare. El dia que s'aboleixin els calendaris queda, per conseqüència, disolta la familia del senyor Quim, per trasbalsament de costums.

El senyor Quim ja ha vist la Rua ¡es clar! i fins s'ha comprat un nas de cartró i ha fet brometa honesta en el sagrat de la llar i, a pesar dels seus anys, ha complert amb els deurers del matrimoni el Diumenge de la Rua, contagiati i rejuvenescut pel bullici i les visions alegroies. La senyora Quima no'l coneix! Beneit carnestoltes que fas aitals obres de caritat.

Som al dimecres de Cendra, segons l'Esglesia; el dia d'anar-lo a enterrar, segons el senyor Quim.

La familia del senyor Quim, composta—si no no la coneixen—del cap de casa, la senyora Quima, la Quimeta, filla dels dos primers i en Quimet, germà d'aquesta última i també, perquè ho sapiguem, fill del senyor Quim i de la senyora Quima, cumplint amb la Santa Tradició surten de casa aviat de la tarde per a anar a enterrar solemniament al Carnestoltes.

La preparació del berenar de ritual ha motivat fondes preocupacions i llargues disquisicions entre els honorables membres de la familia exemplar. Les truites han sigut proscrites.—Ja en varem menjar pel dijous gras, argumenta amb sà criteri la senyora Quima. La Quimeta es pronuncia pels bunyols de pinyó (un dels plats del enterro del any passat). Aprobati. En Quimet fa esment de les sardines encasacades (també id. id. id.) Aprobati. Es completa el menú amb una amanida i matons de Pedralves, fets pels volts de la Plassa Nova. Tot, després de discutir molt, igual que l'any passat i l'altre, i l'altre i tots els que'ls precediren.

Entre quatre plats encarats i llanguets partits s'enquibeix el berenar famós i ben lligadet, l'un paquet l'un, l'altre un altre, les emprenen carrer amunt amb aire satisfet.

La ruta, naturalment, es la de sempre; el tranvía de la Plassa de Santa Ana fins a la d'en Rovira i d'allí, trico, trico, cap a can Baró, amb aquella alegria.

No li parlin al senyor Quim de Tibidabos ni coses per l'estil; s'hi està malament allí, es massa nou tot allò; a can Baró a can Baró, aquells garrofers son els de sempre, ja'ls coneix i li sembla que un cop allí es tan a casa com entre aquelles parets del piset del carrer de la Palla. Fins li sab greu que el tranvía no siga arrastrat per les mu-

les d'abans; allò feia més l'efecte d'anar a fora, el viatge durava més. En Quimet, el representant de la sava jova i progresiva en la familia, que als setze anys encare va al col·legi dels *padres* i diu dècimes per tots els sants, te idees més avensades i's pronuncia a favor del tranvía elèctric. Oh! els avensos moderns. El pare, satisfet de que el fill tingui idees, pensa que'l seu rebrot es molt inteligent, però el contradíu i discuteixen durant el trajecte. Les dónes callen i escolten. Això son coses d'homes i les dónes no s'hi han de ficar. A casa el senyor Quim encare hi han castes de sexe. La casta mascle, que opina; la casta femella que aproba i té les opinions de l'altra per sentencies savies, encare que no les compregui.

—Plassa d'en Rovira, crida el cobrador.

—Apa, diu el pare, com si sense la seva ordre ningú pogués baixar del tranvía.

Puïen amunt fins a la Travessera de Dalt, per a tombar a l'esquerra i fer cap al defora. Pel camí admiren els xalets de nova construcció. El senyor Quim opina que'ls *ricatxos* hi han de viure molt encogits; el dia que ell es fassi una torre li agradarà una mica d'hortet per a conrear-lo ell i un gallineret i també una mica de jardí, però fent-s'ho tot personalment; trafegant d'assí i d'allà amb mànigues de camisa. ¡Quina vidassa! Déu dona fabes a qui no té caixals. En Quimet que, com hem dit avans, té unes idees modernes i revolucionaries que fan fredat, opina tot lo contrari i les dónes aproven lo que diu el tronc i aproven lo que diu la branca i aixís arriben al lloc del *sepeli*.

De gent no'n vulgan més. Si'l Carnestoltes fos viu i pogués veurer el seu enterro estaria més satisfet que Carles V quan se va fer els funerals en vida. Aquí si que hi escau, elevat a la quinta potencia, aquell clixé periodístic «*el numeroso concurso que formava el fúnebre cortejo etc.*» ¡Quin enterro més lluit!

Un garrofer per a redòs; unes pedres per a seient, els mocadors per tovalló i comensa el festí de Baltasar.

Els bunyols son deliciosos, l'amanida *suculenta*, les sardines estupendes. ¡I els matons? Oh! els matons! El *desideratum* de lo bò, lo dolts i lo exquisit.

Un gos s'atansa. El senyor Quim, que quan està de broma es la mar de graciós, li diu:—Alsa, fill, no hi ha rès pel ganxo, que'ls matons no tenen ossos.

I tots riuen, riuen...

S'ha comensat la gresca, una gresca de llegidor del *Brusi*, amb sabates de simolsa, casquet i quinqué de petroli.

En Quimet diu un xisto que no vos el repetesc perquè si un dia el trobaveu li omplirieu les galtes de bofetades; un xisto divinament poca solta, però tots el riuen.

—Apa nois, diu el pare, s'ha acabat la xerinoia; es comensa a sentir humitat.

I el senyor Quim, la senyora Quima, en Quimet i la Quimeta, s'aixuguen els llavis, s'espolsen les brosses i, més felissos que un andalús amb tres pessetes, cap a la plassa d'en Rovira altra vegada.

Tranvía, conversa de l'anada a fora, per a fer enveja als passatjers i Plassa de Santa Ana, Carrer dels Arcs, Plassa Nova, Carrer de la Palla i a casa.

Carnavalesca

Encare dura la conversa i'l retret de les agradables incidències de l'excursió. Per l'escala troben una veïna; la senyora Mònica, majordona d'un capellà vellet que viu al entressol.—Ja venen d'enterrar-lo?—Sí, senyora. Tots parlen a l'hora; si arrivessin de la Xina no tindrien més per a explicar. Li donen les senyes personals del garrofer, l'estructura de les pedres que'ls han fet de seient, l'aire sà, les bones olors, la gana que han tingut, fins que la pobra dona els ha donat les bones tardes.

Arrivats al pis en Quimet s'arrenca a cantar allò de

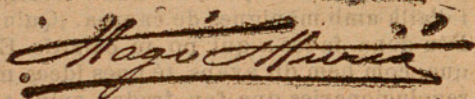
De setze, de setze,
de setze el vi;
el pobre Carnestoltes
s'acaba de morí.

—Prou, prou gresea, noi, din el senyor Quim. are prou, que ja fora massa.

Tots estan d'acort en que ja fora massa i ha de comensar el repòs.

Ningú te gana. Han menjat tant de gust! Es beuen un ou i al llit, convensuts intimament que al món ningú es diverteix com ells.

I dormen com uns bonifacis tota la nit.

ESTROFES

Per la senyoreta Anita Malet.

ALS TEUS ULLS

M'encisa la blavor dels teus ulls blaus
quan els faig enfadar, quan fem les paus
quan miren plens d'amor i d'esperança
quan no'm volen mirà, quan la recança
de no haber-me mirat els fa mirà amb dolcesa.
M'encisa la blavor de'ls teus ulls blaus
inmensos en bondat i gentilesa.

—
Quan parlo ju de tu, tot el meu ser s'inonda
de goig i d'alegria, d'intensa emoció.
El meu cor plè d'amor, cercant al teu s'en vola
vers les regions serenes de nítida claró.
Mai dubtis, cor gentil, de qui sab estimar-te
em un amor puríssim de tot mal allunyat
et vaig veurer, tan sols, i ja vaig adorar-te
com si fossis la Verge del nostre Montserrat.

—
Com l'Àimada de Dant Alighieri
ets honesta i gentil.
Ets vinguda de'l cel i ets a la terra
bondadosa i humil.
També li diu a l'ànima; sospira
ton esperit suau.
I brolla p'els teus ulls del cor doleesa
inondant-nos de pau.

CESAR CABANES.

Pierrot amb la mandolina sota el bras, les mans a la butxaca i rosat ostricol, camina Rambla avall al costat de Colombine que mostra orgullosa el seu perenne somriure que aquesta volta té reflexes de fàstic.

Han volgut recordar els alegres temps i sorgint els vells trajos amb que foren proclamats reis de la gatzara i la disbauxa, s'han llensat al carrer, enlluernats per quatre carotes i nassos de cartró que han vist en mig de diaris i revistes en els kioscos no sabent que cada any son els mateixos, puix la gent no té necessitat de tapar-se la cara per Carnaval perquè tot l'any llueix la màscara de l'hipocresia.

Han anat en un teatre, on unes lletres lluminoses indicaven que per aquella nit deixaven a Talia en un recò i convertien les bambolines en arcs del temple aixecat transitoriament en honor de Momo; al ser a dintre s'han cregut esser víctimes d'un somni pesat; la gent s'els mira amb curiositat i estranyesa sobre tot els jovinzels que tan sols els coneixien per les litografies arrecollades en les golfes. L'orquestra ha comensat a tocar balls que Pierrot i Colombine desconeixien completament; s'han segut esperant que toquesin una mazurca, una polka, una americana... Ja's desesperaven quan les notes d'un vals s'han deixat sentir; han provat de ballar-lo però el compàs era tant lent que no hi havia manera d'avenir-se. Desesperat Pierrot ha anat a veure el programa; l'ha llegit i al trovar-se amb uns noms tan estranys com *One-step, tur steps, fox-trot, triple-Boston*, etc. ha demanat correns un diccionari a n'el venedor de periòdics que tan sols li ha pogut oferir quatre revistes pornogràfiques i paquets de caratmelos de deu.

Desesperats han recorregut tots els balls i en tots els hi han fet idéntica rebuda; en un, el porter els hi ha preguntat:

—On van en aquestes hores?

—Si no més son les tres.

—Es veu que deuen ser de fora, perquè quan es l'hora del ressopó tothom cap a caseta.

Han enfilat el carrer de Pelai, s'han quedat boca-badats davant la bola de la casa de la idem, han menjat un sanvich de butifarra en el kiosc de Canaletes i Rambla avall, mentres la gent se'ls continuava mirant i algú tranquil els hi deia:

—¡Quina bona fè!

Pierrot, amb tot i fer fret, li semblava que la mosca li pujava al nas. Colombine, com dona que es, dissimulava encare que la professó li corria per dintre.

Sens adonar-se'n s'han trovat el camí barrat per les tranquiles aigües mediterrànies; en elles s'hi reflectava l'irònic somriure del astre dels poetes carinclons son antic company, que aquesta nit semblava contemplar-los amb aire de mofeta, que ha fet exclamar al emblanquinat romàntic:

—Vols que t'ho diguí noia, en tornem-se'n al llit, que això es la llua.

VICTOR D'AMOC.

ESPERANT QUE ARRIBIN

— ¡Quina xafogor!... ¡Cau un sol que esberla les pedres! Ja deu haver sigut pensada del gendre fernos pujar aquí.

— Ja hemos arribat.

— ¡Gracies a Deu!... ¿I els demés, que no venen?

— Van subiendo poquito a poc.

— ¿Que tal senyora Laia?

— Ja pot veurer, senyor Jaume, feta una sopa. No'm pensava que fos tan lluny això de Miramar, si ho arribo a saber abans, no'm deixava pas enganxar.

— Ast habrá más apetito.

— ¡Quin goig que fa aquesta taula!

— La cuestión es que la vianda sea buena.

— ¡Això, això! Vostè parla molt bé.

— No'n pasin ansia, d'això me n'he cuidat jo.

— És que no es lo mateix refer matalassos que arreglar dinars.

— Allá veremos.

— Bé, però ¿i els nuvis que encara no son aquí?

— Tot just are deuen ser al monument de Colon. ¿No es verdad, senyor Soteras?

— Por allí andarán, sino han tomado asiento en lloc.

— ¡Quina calma!

— No'n fassi cas, senyora Laia, que avui tindran moltes coses per dir-se i el tren vindrà amb retràs.

— Jo crec que aquest casament em causarà una malaltia.

— Tampoco se lo ha de tomar aixís.

— ¡Quin pás més dolorós per a una mare!... ¡Crieu filles!... perquè després vingui un homenot amb aquella furtor de tabaco i se les emporti!.. ¡Mal home!... ¡Ja no li soc rès are!... ¡Ja he perdut tots els drets!... ¡Pobre filla meva!...

— Bé no plori, que amb aquesta calor que fa se li escaldaran els ulls.

— Es claro que sí.

— ¿No té filles vostè?

— El senyor encara es solter.

— Aixís no sab el pa que s'hi dona.

— Ahora llegan los invitats.

— ¿I el meu marit, en Geroni?

— Ha volgut anar per la dressera, no sé si s'haurà perdut.

— Ya es de ser atrevido, no conociendo el terreno.

— I que si rellisca per aquells camins, no para fins abaix.

— No m'esgarrifi are vostè.

— Por allí veo que viene.

— Deu vos quart a tots de pendre mal.

— Vinam aquí ¿però aont t'has ficat?... ¡No vals tan tu com l'angunia que'ns has fet passar!

— ¡Noia!... No'm fassis venir més calor.

— ¡Si fossim a casa!

— Déjalo, que ahora viene sofocat.

— Si està més vermell que un pebrot escalivat.

— ¿I'l vestit?... Li vareig comprar quant varem batejar a la noia perquè anés endressat i mirin com se l'ha posat.

— Bé, are deixelo estar.

— Però explicat. ¿D'aont vens ara?

— ¿Que no ho veus?... de cullir herbetes.

— ¿Que son aperitivas?

— ¡I cà!... Deuen ser venenoses.

— Això es camamilla borda, romani bort, fari-gola borda...

— Bé, doncs, pórtales a la borderia que aquí tots som fills de mare.

— Té raò la senyora Laia, pórtiles allí, no vulgui passar mals de caps pels altres.

— Ja pots llensar-ho tot, no vull càrrecs de conciencia.

— Bien hecho.

— ¿Sents lo que't dic?

— Després que m'han costat tan de trobar...

— ¡Quan vulguin!

— ¡Visca l'arrós!

— ¡Visca!... A taula.

— Ja comensava a tenir gana.

— Apa, que cada hu agafi la seva parella.

— Sí, sí, sin cumplidos.

— ¿Bé, però, i els nuvis?

— ¿Que encare no son aquí?

— I que han de ser?

— ¡Sí que es estrany!

— Hi ha un noi que demana pel senyor Geroni Mestres.

— ¿Al pare de la nuvia?

— Sí, home, ¿que no ho sents?

— Soc un servidor.

— ¿Que es això?

— ¿Un paper?... El senyor Soteras, que sab de lletra, que ho llegeixi.

— Pues dice: La Quimeta se ha jirado un pié. Estamos casa socorro Colon.—Martinet.

— ¡Brètol!... Encara no fa dugues hores que es de ell, ja me l'ha espatllada... ¡Pobre filla!...

— ¡L'arrós!... ¡L'arrós!...

— Per menjar estem.

— ¡Are que surtía del foc!

— Que'l guardin. Rescalfat també es bó.

— ¿Y ahora hemos de ir allí baix?

— I doncs?

— Si que estamos bien frescos, pero yo no me dejo soplar el naipe, allá aont encuentre menjar me quedo.

Santiago Roy

L'encís dels seus ulls

Avui l'he vista caminar xalesta
pels llumínics carrers de la ciutat.
Tot cantava, al seu pas, un cant de festa;
tot lluïa, entorn d'ella, amb bell esclat.

En l'albor pura de sa gràcil vesta
hi ha quelcom que m'ha meravellat.
L'auriola daurada de sa testa
completava sa màgica beutat.

Jo no sé quin encís irradiava
son esguard virginal de color blava
que al fitar-hi mos ulls, he tremolat.

Corprès en só d'aquella llum serena
i encar sa lluïdor ma ànima omplena,
que hi he vist un esqueix d'eternitat.

JOAN CAPDEVILA i ROVIRA.

L'hora tonta de la Rambla

La Rambla té una hora tonta com la tenen els homes i les dones, els sabis i els que no saben de lletra, els bons i els dolents, etc.

L'hora tonta de la Rambla es una cosa semblant a l'hora de la febre del lleó. La Rambla badalla i s'ensopeix i *no es tan fiera como la pinta*.

Aquesta hora es allà entre deu i dotze de la nit. Diguem dues hores, fet i fet. No hi ha gaire gent allavors. L'asfaltat s'us presenta quasi nuu amb aquell bé de Deu d'escupinades i altres *desperdicis* d'homes i criatures intemperants o malaltes. Això us fa caminar a saltirons per no empavescar-vos. Mes el que es observador tan li fa que salti com que corri; observa i santa i bona Maria.

Així comenseu per adonar-vos de que en la Rambla dels Aucells quasi tots els transeünts *encara* enraonen català; que en la de les Flors el català es barreja amb el francès i castellà i que en la del Centro ja no hi ha catalans. En quan a la de Santa Mónica, no hi transito en aquelles hores, però, o no hi ha justícia, o allí baix deu predominar el alemany.

La mena de gent que trobeu son gent difícil de classificar.

A mi em sembla que no son gent bona ni gent dolenta, que ni treballen ni es diverteixen, que o bé troben que es massa d'hora per a fer cràpula o que s'imaginin fer cràpula per a retirar d'hora. Allí els menos llastimosos tal vegada siguin els que més llàstima mereixin. La velleta encorçada, escualida, esgrogueida qui camina amb un bastó i porta sempre per a vendre un sol número del *Mundo Gráfico*, les criatures espallifades que pregonen bitllets de la rifa nacional, els collidors de burilles picotejant per terra com les gallines en un femer, el borratxo que fa discursos i el captaire clandestí que no'n fa i que s'us atansa d'un aire mefistofelie son els únics que no enganyen. Els altres, al diable, el que us penseu que es un senyor resulta de la *secreta*, el que us penseu que es un infelís que dona voltes per escalfar-se els peus resulta un jugador que rumia una combinació a ple aire, el que us imagineu un *gentleman* amb *espleen* es un espia internacional, el que pndriu per un obrer de bones costums que ix d'una conferència científica està fixat com a lladre, el que apar un artista aburrit es un veritable *apache*.

Difícilment en l'hora tonta de la Rambla hi trobarien un pur barceloní morigerat. El que'ls hi agrada anar al teatre a apendre'l castellà no hi son, els que sopen en un restaurant i van després a divertir-se honestament en un *music-hall* encara hi han d'anar, els qui els agrada pendre xicoria amb música i tenen que compareixer al despatx de bon matí no hi pasen; si per cas pasen per l'acera.

Alguns aragonesos que fan tabola, algun matrimoni mal avingut també foraster, que s'es traviat i mentres s'esbatusen de paraules, algun amant que acompanya a l'amada i alguna amada sense amant i algun amant que tenint-la no la troba o si la troba s'enfada, aquest i els que van

a il·lustrar-se de franc en els quiosques mentres esperen misterioses i rares aventures, sou els que podriem dir-ne la població flotant de l'hora tonta.

Els habituals, els clàssics, els coneixereu perquè no fan cas de res. La Rambla durant l'hora tonta, es seva i la prenen i la viatgen amb aquella indiferència superior del qui es resigna amb un estat transitori.

Amb pocs dies de passejar-hi els coneixereu tots de vista i ells us coneixeràn a vosaltres. Això no es un obstacle per a que tots junts resultin un enigma.

De tant en tant per això feu algun descobriment.

—Claro, a ti te aburré eso pero es la vida, niño. Tu no ibas a mantenerme. Una vez te acostumbres... El niño es un que vol l'amor baratet i per ell sol.

O bé:

—Bueno, amigo. Lárgate pronto porque si te pesco por aquí otra vez vas a la delegación.

El *amigo* es un policia vestit de paisà i l'altre un paisà que bé podia esser policia.

Aquestes converses us donen el diapasó de les altres i us indiquen la mena d'afers que's ventilen a la Rambla durant l'hora tonta. I com a cosa curiosa no podria senyalar-vos cap altre que ho fos tant com un escamot de tipus que invariablement compareixen a quarts de dotze. Son cinc o sis amb aires de menestralia lleuantina, que passen decidits, carregats de maletes noves. No saben si arriuen o si marxen; sols saben que sino perquè la lògica us ensenya que no poden esser els mateixos cada nit dirieu que ho son; tant s'assemblen de cara, de vestit i de fato.

PRUDENCI BERTRANA.

FULL DE DIETARI

Aquesta noia Fusté,—Florença, manicura,— es una mossa ben vulgar.

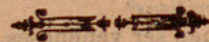
No es cap beutat; té una estatura regular; es un xic simpàtica; un xic gentil; un xic maimona; un xic sentimental; un xic romàntica; un xic artista, un xic molt xic—pinta aquareles sense model; i un xic de tot, menys parladora que ho es molt. Enraona sempre, però mai diu res; millor, diu barbaritats ben sovint.

Té emprò, una cosa que la distingeix de la generalitat: unes cames esbeltes, esculturals; pantorrilles tipus Diana ondulades, fermes, ben proporcionades; amb prominències musculars i tendinoses subtils. Les hi he vist ben be, s'ha assegut davant meu, en un pla un xic avençat, sense adonarse que el volt de la faldilla li quedava sobre la cadira i deixava al descobert les cames boniques. Les he mirat de perfil bona estona.

El sol batia damunt d'ella i l'ombrel·la minça, concava de copa,—aquest aparell tant diminut, tant coquetó i tant poc pràctic—l'hi tapava en part i ja que la seva poca extensió, recompensada per la seva forma concavital, no permetia pas tenir-la al covert de tots els raigs.

Tenia, així, un aspecte bonic clapada de sol i mostrant les cames blanques amb lliga-cama morada, que posada curiosament dessota el genoll, restava a les llurs pantorrilles d'Hèrcul la meitat del seu art i sugestió.

L'EBIS.

Linoleum

per

ERNEST ENGUIU

Plàstica

A les Galeries Laietanes exposa el paisatjista Enric Galwey setze quadres i sis Aiguaforts.

En tots els quadres, els celatjes potser pequen de cruesa tot i matant el color en benefici del modelat solsament, i en els cels es allà ont tindria de mirar de no matar la perspectiva del aire, puix ells son gairebé lo més important dels seus quadres.

Tots els quadres son abarrocats, potser es a causa de les pincellades, que si les fes un poc més fragmentades s'estalviaria el tenir de servir-se del modelat. Hi han quadres que resulten pesants sense profunditat ni vibració, en altres els verts resulten monocroms.

En un dels quadres que més acertat ha estat en el terreny es el nomenat «Setembre» mes el cel pesa un xic massa. El quadre «Primavera» que es el més entonat de conjunt potser té resabís de Corot.

Els aiguaforts son discrets.

A les mateixes Galeries, entre altres exposicions, hi ha la d'en J. Sabater i Mur, pintor de començ.

No se li pot dir altre cosa sino que segueixi estudiant i que potser ha acudit massa prompte a exposar.

Al Circol Artistic exposa algunes teles el pintor belga Lucien Frank. Tot son paisatges de Bèlgica i França i tots ells son sutils, alguns semblen vistos a través d'una atmòsfera molt pesada.

Un quadre hi ha que no es ni de Bèlgica ni de França mes sembla esser-ho, puix no ha sapigut veure bé el país, el lloc, ni la llum i es un que es la Rambla de Barcelona.

PER MARCH.

L'ESPERIT CRÍTIC

Es aquest, l'inici d'una serie d'articles que periòdicament apareixeran en aquesta Revista, per el prec del seu director. S'em demana ensems, que tinguin esperit crític; com si diguessim, una mena d'orientació, que no altra cosa deu ser la crítica, al meu entendre. Mes a casa nostra sembla que ho havem entés de faigó diferenta, car n'hem fet un fuet per a caurer demunt del nostre enemic iradament, o una peanya per a tots aquells amb qui ens lliga l'amistat, el compromís o el bon afecte.

Caldria doncs, que al tractar de les obres dels altres comencesim per pendrer la mida de les nostres i apliquesim un judici igual per a les unes i les altres. I tot això deuria fer-se prescindint d'aquella vanitat que tots tenim i es com una vena que'ns tapa els ulls. Que potser al contemplar l'esforç del nostre esperit, tindriem un bon xic mes de respecte, per el d'altri, o no prodigariem l'elogi inconscient i arbitrari, amparant-nos amb allò de: *No s'ho creuran, per que ja saben qui es ell i qui soc jo i que em fa parlar el compromís.*

Demprés, cal esmentar el concepte que generalment ens formem de l'home al qui es suposa esperit crític. La impressió que produeix es mes propera del temor, que de res mes. Sabem que s'entretindrà cercant minuciosament tots els defectes i mancaments de l'obra que li caigui a les mans; que no es descuidarà de retreuren un i que fins n'hi afegirà d'imaginari. Retraurà influencies, farà innumerables cites de noms i obres, que la majoria de les vegades, el pobre autor de l'obra criticada, no haurà vist ni sentit nomenar en la vida. I tot tremolós no capirà que en el mon hi han una mena de fades protectores dels critics, els editors de diccionaris enciclopedics, que son com aquells plats aparatosos de fonda on hi ha una mica de tot i res que pugui fer profit.

Els critics, els critics!... Son com aquells matrimonis sense fills, que troben malcriades totes les criatures.

Encara no he pogut sapíguer mai de cap, que al empendrer la tasca, s'hagi fet el ferm propòsit, de no mes cercar qualitats i fer un pietós silenci demunt de tots els defectes i mancaments. Mai de la vida, es diràn ells, això seria abdicar de tots els nostres drets. La crítica s'ha fet per a això: per criticar. Generalment, no cal tindre criteri, sinó mala intenció. I bé, no seria cosa paradoxal, el trovarne un com deiem suara? Tan, que si en sabem d'un el senyalarem amb pedra blanca.

Direu potser: «Ja està clar: tu en vols un que no mes parli be i a tot hora et brandi l'encenser al teu dessota.»—No; jo'l voldria solsament, amb una noble mesura d'esperit, que tant el límites en l'elogi com en la censura. Que tingués el sentiment de l'esforç esmersat en crear l'obra que va a les seves mans i fins del dolor que l'ha ungit

moltes vegades. I per demunt de tot, un grandíssim respecte.

Per tot això que he dit i per altres coses, tot hi procurant qu'els meus articles tinguin aquest esperit crític que s'em demana, parlaré en abstracte. I tots hi guanyarem: els llegidors i l'articulista. Sols deu brandarse el fuet contra eis imbecils i els impotents. I per a tots aquells qui van errats, sense remei no un Pare nostre, sinó una gran pietat i un prufunde silenci.

AMBROSI CARRIÓN.

Febrer de 1917.

Tos ulls plens de misteri en somnis se perdien...

Tos ulls plens de misteri en somnis se perdien
 comosa en mi fitant-los en amorós desmai!...
 ¡Oh quin instant de joia, quan nostres cors s'unien!
 ¡Oh tarda, dolça tarda, que no oblidaré mai!

La plana s'estenia a nostres peus, deserta,
 amb llits de fulles mortes que arrocegava'l vent!
 El cel se matitzava d'una claror incerta
 que feble en sa agonía llençava'l sol ponent!

Cor-presos, en la calma de l'hora melangiosa,
 beviem dolços flaires de brises i de flors!...
 La nit son vel teixia, pausada i silenciosa
 duent pau a la terra i amor a nostres cors!

De sobte, t'estremires, i els ulls d'amor encesos
 —alçant ton rostre esplèndid — girares cap als cels!..
 ...On pàlids, tremolosos, de mans de Deu despresos
 com llanties del crepuscle, lluen els estels!

—Si es cert que—mormolaves, lleument, amorosida—
 les ànimes reviuem glorioses i eternals;
 ¿perquè no hem de trobar-nos encara en l'altra vida
 allà, en el blau misteri de voltes eternals?...

—Mes no... ¿perquè pensar-hi? Perquè voler reviuere
 aquests jorns inefables, per sempre, eternalment? ..
 Nostra ànima es tan febla que en son afany de viure,
 si el goig se perllongava fondria's dolçament!

Jo rès te responia, prò tu bé prou ho veies
 que mos sanglots frisosos traïen mon anhel!...
 Quan mut te contemplava, tu, pàlida'm somreies,
 i al fons blau de tes nines hi veia tot un cell!

Llavors, quan t'arraulires entre mos braços presa,
 jo foll, te creguí meva, oh si, per sempre més!
 Quan tímids i cor-presos d'una íntima dolcesa,
 els llavis apropàrem per mormoiar un bes!...

Tos ulls plens de misteri en somnis se perdien
 comosa en mi fitant-los en amorós desmai!...
 ¡Oh quin instant de joia, quan nostres cors s'unien!
 ¡Oh tarda, dolça tarda, que no oblidaré mai!

ALBERT PIERA.

La Haia, 1916.

Carnestoltes, Carnestoltes!
Santa paraula.

Ep! El Carnestoltes popular, el de carrer; no saltres estem pel Carnestoltes al aire lliure.

L'humanitat tal com es; ignocentona, senzilla, estúpida a voltes i a voltes espiritual, sense la màscara de la formalitat, nua, amb l'ànima ben nua.

No'ns vinguin amb el Carnestoltes de *bon tò*, amb la broma formal, que no li està bé com no li estaria bé a un *clown* presidir el dol en un enterro amb el traço de circ i la cara maquillada.

Els balls de màsqueres? Passi si son dels de barrila, dels que deixen a la porta les conveniències socials. Els aristocràtics, per lo que tenen de reunions de gents de formalitat de *fuchada* que va a fer el... *primo* (no li trovo el sinònim en català) i rès més, els considerem dignes d'esser abolits per una llei droconiana.

No'ns parlin dels assalts. Un sistema de fer el ridícol o be de ballar com sempre, llaminejar en el *buffet* com sempre i... fer *soirée* com sempre.

Dels balls en les Societats ni cal fer-ne esment, allí sols s'hi va a fer broma ca... (com ho diré!) broma ensopida, sense substància, broma de Societat en una paraula. I després al llit amb aquella satisfacció d'haver-se divertit molt. (I tall!)

Els balls de barrila ja son altra cosa. Allí hi han els (i les) verdaders entusiastes de Terpsicore, de Venus, de Bacus i de retop queleun es fa subdit de Mercuri.

Allò es gresca i lo demés son cataplasmes d'ametlles dolces.

Allò i les disfrees de carrer i'ls badoes que van a la rúa.

L'etern home del ós; el de la figuereta; el gaperut i tota la faramalla de cares brutes i pellingsos, tenen més públic, xoquen més, que aquell vestit de *conde o'l dominó* de seda que ofereix galantment un caramello i una flor a les senyorettes cloròtiques.

Aquells per besties o pel que sia fan riurer, aquestes no fan ni fret ni calor.

Quedem doncs que Carnestoltes per Carnestoltes es millor el Carnestoltes plebeu, ben plebeu.

BARCINONENSIS.

ECOS

DESPRÉS d'un xàfec de mil dimonis, la pluja ha parat en sec com per art d'encantament.

Al moment s'han plegat els paraigües i se'ls ha fet anar a *la funerals*.

Un senyor tot gros i rodanxó, de cara satisfeta, va amb el paraigües estés, que li va regalant despietadament per totes les barnilles.

El senyor veu que tothom plega'l paraigües; però ell sent que l'aigua encara s'hi dona... I que es cas d'anar mullant-se pel carrer!

El senyor somriu com si pensés: *Vaya yo caliente...*

TOTS tenim un amic que s'apellida Vinyals, o Serra, o Martí.

Quant anem pel carrer i llegim d'esma els rètols del establiment i veiem *Forn* d'en Vinyals, o *Robes* d'en Serra, o *Pells* d'en Martí, tot seguit passen per nostra imaginació els amics Vinyals, Serra i Martí, i durant un moment pensem que aquell comerç pot ser d'ell.

Però quant els nostres ulls es fiten en un lleterero que diu *Peluqueria de Pepe* o *Peluqueria de Paco* ens indignem momentàneament perquè els *Pepe*s i els *Paco*s en les nostres coneixences hi son a dotzenes i quedem, com es natural, amb el dupte de quin *Pepe* o de *Paco* pot ser la botiga aquella.

Però la nostre sorpresa arriba a un límit *inso-lít* quant llegim la paraula *salón* en una barberia a peu plà. Perquè, la veritat, dir *salón* a un reduït lloc ocupat per aquells sillons antiestètics, d'aquell respallter ridícol pel cap, plé d'aixetes per tot arreu, de botelles d'etiquetes i mides diferents i cabells per terra, sembla que aquest nom no hi senta gens bé i menys encara en les instal·lacions modernes fetes amb maóns de cuina i de *water-closet*, que si com a higiene estan bé, com a *salón* i ademés de a peu plà, estan però que molt malament.

ALLÍ a les Dreçanes hi ha una barraqueta de roba que es la d'un guardagulles dels tranvies. A dins hi ha el guardagulles i una cadira.

La barraqueta que no té l'aspecte massa senyorial, tampoc està gaire bé de mobiliari. Altrement tampoc podia acudir-seli al bon guardagulles de dur a la seva mansió un piano de cua o bé una calaixera.

A la barraqueta hi cab justet, justet, el guardagulles, la cadira, una botella de ví, i unes quantes futeses més que'l guardagulles es dugui per les butxaques.

Mes si; encara hi cab més. A dins la barraqueta jo hi veig cada migdia un exemplar de *A B C* i, veureu vosaltres, que mentres mena a tort i a dret l'agulla dels seus pesars, el guardagulles s'engoleix avidament les columnes d'aquell diari de tamany tan oportú.

Pobre home! Pobre home que ansiós com es de l'actualitat palpitant, està condemnat, per sempre, a enterar-se de les notícies del dia abans!

No tindreu pas la pretensió de suposar que un guardagulles pugui entaxonar en sa barraqueta un exemplar de *La Vanguardia*...

PIERROT ha tornat.

O han tornat els pierrots.

Un any d'absència—com sempre—i per presentar-se altre volta entre nosaltres, han tornat a enfarinar-se les galtes.

Tan tou l'encisament despertat en tothom per aquell ser d'ideals tant enlairats i purs, que tothom volgué imitar-lo.

Prò li han imitat sa fatxa i han descuidat l'espiritualitat.

Pierrot (els pierrots) aquest any, com l'altre, com l'altre... es un Arlequí disfregat de Pierrot.

Mes no un Arlequí d'habillament de coloraines, de línees delicades; es un Arlequí vulgar... del nostre temps... Es un botiguer, un *bien*, un *curridu* de mals instints i que sols logra emboirar el cap d'alguna damisela emperifollada que va, anhelant d'emoció, a passar el matí pel passeig de Gracia.

Pierrots no son Pierrot perquè sols fan de disfrega.

Pierrot ja es al ridícol.

RETALLEM del nostre confrare *Gent Nova* de Badalona:

«Fins fa poc (parla de «La Lectura Popular») bé han estat els quaderns i autors publicats, però repetint autors com ja han començat a fer, a menys que's tracti d'un autor molt bó, no's cansaran els llegidors? Molt ho temem. I perquè repetir, si encara s'han de dedicar quaderns a autors tan notables, ja ho crec, com l'Iglesias, En Carner, En Segaria, etc. etc.? Que no's publicaran mai aquets? I perquè no dedicar quaderns a tots aquells catalans que sense esser literats propiament dits, han escrit pàgines selectes? Per exemple: Almirall, Prat de la Riba, Martí i Julià, Pere Corominas, etc., etc. I perquè no dedicar-ne als autors antics? Ausias-March, Ramón Lull, Muntaner, Rei Jaume, etc. etc. Aleshores si que l'antologia de autors catalans seria completa. Que impideix el fer-ho? Que's vegi solament el bon fi d'aquestes indicacions.»

Nosaltres encare voldriem afegir-hi:

I perquè, tota vegada que *Lectura Popular* es un setmanari de ben arrelada circulació, no pot alternar amb la seva tasca autològica, alguns llibrets amb noveletes inèdites dels autors d'avui?

Es que la moderna literatura catalana està ja gairebé agotada i sols s'imposa'l balanç? ja que fora de mitja dotzenota de llibres que's publiquen anualment en català, la nostra moderna literatura està del tot sotsmesa al periodisme.

Es necessari el coneixement, estudi i catalogació de les nostres produccions passades, mes cal un desvetllament per l'avenir de les nostres lletres.

Una publicació de preu mòdic seria adquirida per un gros públic que hauria coneixensa de molts autors catalans joves i vells, i li excitaria l'interès de llegir els llibres llurs, quins tiratges, actualment, han de ser ben migrats pel poc nombre de llegidors.

Per què aquesta publicació no pot ser la *Lectura Popular* que està ja ben consolidada?

Nosaltres també afegirem com els de *Gent Nova*: *Que's vegi solament el bon fi d'aquestes indicacions.*

Altremet no'ns ficariem en camises d'onze vares.

L'ACTOR en Joan Santacana conta amb totes les nostres simpaties. Fem aquesta confessió per a que no se interpreti a ironia aquest eco.

El nom d'en Joan Santacana es tan conegut a Catalunya com el de l'Enric Borrás.

El nom d'en Santacana es més conegut que el d'en Jaume Borrás.

En Joan Santacana es conegut per tot Catalunya, com per tot Catalunya es conegut el drama *El Llop*. Perquè *El Llop* es com un apèndix del nostre actor, quelcom del mateix Santacana.

Doncs bé, aquest catalaníssim actor fa unes funcions catalanes—naturalment—a dijous de moda, en el teatre Espanya de la ciutat, i aquí la equivocació del nostre meritíssim actor.

Anuncia com a art català la seva campanya i comença les seves tasques artístiques amb una obra estrangera. La segona funció es una obra d'un autor completament desconegut.

En Joan Santacana tenia que començar amb obres d'autors de la terra, però autors consagrats. No's fa teatre català amb obres estrangeres, ni es logra sostenir amb obres d'autors novells gairebé analfabets.

El nostre amic Santacana contestarà an aquest eco dient que posa aquestes obres perquè además d'amotllar-se an el seu treball tràgic son de gasto reduït, i nosaltres li respondrem que n'hi sabem una d'obra en la que s'hi lluiria notablement i aixecaria además entusiasme an el públic. Aquesta obra es *L'ànima morta* del mestre Guimerà; aquesta es la tragedia que convé an en Santacana, perquè aixís además de fer art, aquesta paraula que ocupa un lloc preferent en els programes de propaganda d'en Santacana, faria teatre català.

Tanquem aquest eco confessant novament les nostres simpaties an el actor meritíssim.

AMOR IMPOSSIBLE

Passen anys i ta faç escullida
de mos ulls, ni un moment ha fugit,
i en ma pensa, ta vida i ma vida,
l'una amb l'altra, l'amor s'han ungit.

Rès ne sabs, oh, tu dòna formosa!
del secret que'n mi viu resignat,
car jo sento aquesta ansia frísosa
d'assolir ço que m'es destinat.

Sols seràs ma constant desitjada
i em plaura el restar incomprès;
de mos ulls seguiràs esguardada
car, entera, ta imatge han après.

I en ma ment devindràs complacenta
quan ta faç, ideal, besaré;
i servan-te en el cor, ben viventa,
fins que finin mos jorns, t'aimaré.

JOSEP M.ª ABAD.

festa

PIERROT

Carnavalesca

Allà en les llunyanies de la ciutat boija, Pierrot, recolzat en un mur vell i ennegrit, plora.

Recorda entristit moments de joia passats, pensa molt...

En el hieràtic silenci de la seva desconhortadora solitud, unes llàgrimes devallen pel rostre blanc de seies negres.

Recorda un amor passat, se gaudeix d'unes il·lusions passades... i la neu cau poc a poc magestuosament, embolcallant tota casa amb son mantell de puresa i virginalitat. El paisatge pren un aspecte harmoniós de castetat...

¡Ah! ¡Pobre Pierrot místic! ¡Pierrot melancòlic! ¡Pierrot sentimental! Ell no sabia res de l'amor, ell ignorava les seves aspreses, ell desconeixia el pes d'aquestes cadenes de flors que lliguen i oprimeixen més fort que les de ferro.

Pierrot va conèixer a Colombina ingènua, gràcil, i va estimar-la consagrant-li tot el foc d'aquell amor que des de nin cremava en lo més fons del seu cor.

Are Pierrot està sol i plora. Colombina l'ha deixat i ell la veu divertir-se allà en la ciutat boija i maleida que la coneixia.

Pierrot està foll, desesperat, sentimental i en els fatídics deliris del seu amor perdut s'ha abandonat als excessos de la beguda per allunyar el torment constant de la seva ment, per borrar l'insidiosa memòria de Colombina. Però no ho logra. Fins en el estat ubriac, Pierrot veu a Colombina divertir-se en un paratge luxós i calent.

Pierrot sent un malestar fatídic, sent un fret de mort, i tremola... però encara recorda a Colombina i la veu com passa del bras d'un altre fent xangla del seu amor i del seu sentimentalisme.

Pierrot plora. I la neu pausadament continua caient blanca sobre son vestit blanc com ella. Els seus ulls brillen entelats damunt el blanc mate del seu rostre. Les mans de Pierrot, unes mans grogues finides per uns dits llargs quines extremitats, excessivament amoratades, estrenyen un mocador blanc que a voltes porta sobre sos llivits llavis mosegant-lo calmosament.

Borratxo d'ideal i d'alcohol Pierrot no oblida un moment les paraules dites a Colombina. Plora i barreja en ses llàgrimes amor i odi. Però la neu va caient sempre amb la mateixa calma sobre les seves vestidures blanques; en el seu estat d'amorós fatuisme no s'en adona, però suspira de tant en tant, plora, i tremola.

No te cap altre cobejansa, sols vol l'amor de Colombina i per Colombina sofreix, per Colombina calla. I la neu copiosament va emblanquant totes les coses...

El jorn va finint. Una quieta tristor domina, ni el flaïre d'una flor, ni el cant d'un ocell. El cel intransparent sembla tornar-se negre, el paisatge queda calmos, llivit sondejat de morats... un silenci arreu... sols els sospirs de Pierrot... al lluny, les teulades blanques de la ciutat on riu Colombina... I Pierrot sempre recolzat al mur vell i ennegrit, sempre melergic sempre recordant...

Son cos de febre no té tacte, sols li resta cor, idealitat. L'esllanguida faç de Pierrot sembla animarse, l'ànim de Pierrot sembla renaixer. Vol ca-

minar i tantineja, somriu i queda parat, vacil·lant.

Escolta atent, molt atent, amb religió... are creu sentir una suau melodia de Schubert... i respira poc a poc. Una esgarrifansa de fret fa estremir el seu cos, i camina indecís amb semblant esgarriat, amb admiració sent mescolada en la visionària música la melopeiosa cansó de Colombina i esverat avança trepitxant neu i amb pas vacil·lant...

Una febre ardenta, barbre, arbola el front de Pierrot. Tambaleja, jensa un crit anguniós en un murmuri apenes perceptible i cau a terra in-mobil els braços estirats. Molt tenuament gaire be inintel·ligible pronuncia l'últim mot: Colombina... Cap soroll... cap sospir...

La neu cau sempre amb la mateixa pausa i la mateixa melangia...

Pierrot resta arraulit, enfonsant en una blanca alfombra. La neu va cobrint-lo...

Ja no pensa... ja no sent... ja no plora...

J. JULIBERT GUAL.

AVIS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors espontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d'impremta» i franquejat com a tal.

Els que vulgan incloure-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloquant-hi un segell de cinc cèntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

L'eminent dramaturg i bon amic nostre l'Ambrós Carrion, honorarà des de avui les nostres planes amb sos articles de la secció crítica de que ell s'ha encarregat.

El prestigi que li es reconegut a la seva firma, junt amb el valer del seu criteri recte i imparcial, donarà an aquesta secció un interès ben marcat, que junt amb el de les demés seccions que anem inaugurant, farà de FESTA una revista força apreciable.

Tant mateix es un fet l'arrendament del Romea per a cinc anys de Teatre Català. Felicitem-nosen.

La notícia corria de boca en boca entre l'abono actual del Romea, sobretot el del diumenge a la tarda.

— Oh! Teatro Català! Que asco!

Aquella *gente bien* està indignada i amb raó. S'esborraran del Romea aquelles comedietes *finas*, insubstancials, aquelles comedietes *bien*, per a donar pas a les notes vibrants del nostre Teatre. I per altra part: Com podrà aquell públic *bien* anar a enraonar castellà en un teatre català? Si'l públic tampoc se'ls creuria...

— 0 —

Camiseria

SANS

BOQUERIA, 32.-BARCELONA

Especialitat en camises a mida

— 0 —

S'han inaugurat les classes de Gramàtica Catalana, inaugurades, des d'enguany, a la Escola Normal de Mestresses, de Barcelona, per l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana.

Durant el present curs, les ensenyances aniran a càrrec d'en Pere Barnils, doctor en Filologia, celebrant-se els dimecres, de tres a cinc de la tarda, i els dissabtes, de tres a quatre.

Amb aquest curs, seràn ja quatre els que estaràn funcionant en Escoles Normals de Catalunya: dos a les de Mestres i de Mestresses, de Lleida i dos, a les de Barcelona.

— 0 —

Elsor Callol romanista de les Dèbiles

— 0 —

Copiem de *La Veu de Mallorca*:

«SEPARATISME

«La Reial Acadèmia de Medicina de aquesta Ciutat, on s'ha introduït el bon costum de parlar en mallorquí, ja no es espanyola?»

«L'única, la sola acadèmia de medicina espanyola es la de Madrid?»

«Fins arribar a la data del 27 del mes passat hi havia a Espanya, amb caràcter oficial, set o vuit reials acadèmies de medicina, a Barcelona, Cadix, La Corunya, Madrid, Saragossa, a la nostra Ciutat, etc., i totes elles eren tingudes en el món intel·lectual com acadèmies espanyoles; mes, per virtut i gràcia del ministre d'Instrucció pública i belles Arts, per Reial Decret publicat en la «Gaceta» de Madrid, pàgines 211 al 216 del número corresponent al dissabte penúltim, la que fins suava duia el títol de Reial Acadèmia de Medicina de Madrid portaria, segons els Estatuts aprovats per dit R. D., el títol de REAL ACADEMIA ESPAÑOLA DE MEDICINA. Comprenem bé que havent-hi una sola acadèmia de la llengua la mania centralista hagi assignat a Madrid com a seu de la «Real Acadèmia Española de la lengua»; mes, no podem entendre com per R. D. es dona tan sols el nom d'espanyola a l'Acadèmia de Medicina de Madrid.

«Les altres no son espanyoles?»

«Això es lo que es despren de l'acte de separatisme dut a cap pel senyor Burell.»

En Candor Salamé es mort

Al moment de tancar el número ens arriba la nova de la mort del benivolgut amic don Miquel Sitjes i Comas que col·laborava en la nostra revista amb el pseudonim de *Candor Salamé*

El cop rebut amb la trista nova ha sigut per a nosaltres brutal, aclaparador. Ni paraules tenim per a comentar-la; encara sots l'impresió soferta al veure de cop i volta com la mort s'ens endú al amic estimat, sols tenim esma per a testimoniar a la família del company la part sincera que prenem en el dolor que l'afligeix.

En el proper número parlarem amb extensió de l'obra del amic plorat.

CORRESPONDENCIA

Carles Martí. En cartera.—*P. Dou*. No va.—*Pilar S.* Ho sentim, però no son publicables.—*Joan Roca*. Es molt poca cosa.—*J. B. Rovira*. Demà farà vuit dies que estem entregats a la lectura de la seva novel·la. Quant l'hauem acabada ja li contestarem.—*A. Bachs Gabriel*. La poesia té estrofes molt boniques però han d'arreglar-se quelcunes frases i ripis que mirarem de fer-ho. La prosa es excessiva i massa clarament maliciosa.—*Ramón Figueras*. No l'hem entesa. Enviïns, si la té, la solució.—*J. Mestre Rial*. Rebut i conforme. L'envio li hem retardat perquè'ns trobem sense cap número dels que demanava.—*M. P. Verdaguier*. Rebut i mercès.—*J. M. Prous*. Massa llarg.—*Capius*. Ja'n parlarem personalment ¿li sembla? ¡Ah! i de gustos no n'hi ha res escrit. Hem rebut moltes cartes contrarrestant el seu parer.—*E. Casablanca*. Ho sentim, però no podem complaure'l.—*Enric Trullà*. Si, senyor; es molt sentimental... però cregui que'ns ha fet riure de debò.—*Gustau Farré*. A vostè li convé estudiar molt encara.—*J. B. A.* No va.—*Falet*. Lo mateix li diem.—*Un admirador de «Festa»*. Li remerciem el seu avis. Ho tindrem en compte. Tot lo demés ho estem estudiant per a posar-ho en pràctica tant prompte ens ho permetin les circumstancies.—*Pere Vidal*. Hi ha imatges molt artificials i ademés en total es massa llarga. Envii coses més curtetes que segurament aniran.—*A. Bachs Gabriel*. Rebut i conforme. Té pagat per tot aquest any.—*J. Esteva Gili*. Rebut i conforme. Té pagat fins al 30 de Juliol.—*Jordi Ribes Martí*. La prosa en cartera. Però fassi el favor d'enviar-nos la seva direcció per enviar-li les probes perquè se les corregeixi vostè mateix.—*J. M. C. de P.* No li sembla que es un xic carrinlonot?—*J. Esteva Gili*. En cartera «Escenes de la vida». Homel no tiri aigua a la tinta que això ningú ho llegeix.—*Aleix Boix*. En cartera.—*J. Bosch i Barrera*. En cartera.—*Victor d'Amoc*. L'un es publica; l'altre no'ns agrada.—*Casi*. Casi ens venen ganes de dir li una cosa lletja.—*R. Solà*. Si hi té tant d'interés, pagant lo que siga, li publicarem en la secció d'anuncis.—*P. Solà Mariàmon*. No'l podem servir.—*Mariàmon Amat*. Hem sofert una distracció amb el seu article «Del meu dietari» que l'hem guardat en cartera més temps del convenient i ara resulta massa mancat d'actualitat. Li preguem que'ns dispensi.—Queden lletres per a contestar.

FESTA

ES PUBLICA A BARCELONA I MOLINS DE REI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Províncies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció a Barcelona: Rosselló, núm 248, 3.er, 2.^a

Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI

Redacció i Administració: Alfons I d'Aragó, núm. 39